

2110/1/3A

ה ע ת ק

3020

1953

נציגות ישראל
באומות המאוחדות

כג' בכסלו תשי"ד
30 בנובמבר 1953

כ מ ו ט !

=====

א ל : המנהל הכללי, משרד החוץ

מ א ת : ג. רפאל, ניו-יורק.

- העתיקים - 1. השגריר, ושינגטון.
- 2. א. נב"ר, ניו-יורק.
- 3. ש. דיבון, פאריס.
- 4. מנהל חקר, משה"ח.
- 5. א. קדרון, משה"ח.

הנדון: - מגע עם ד"ר מחמוד עזמי.

1. בפגישתנו האחרונה עם ד"ר עזמי שנתקיימה בג'בה בסוף אוגוסט נקבע עמו שימסור דו"ח על שיהחננו דו"ל לג'מל עבדול נאסר ולפגישתו בליי, שר החוץ המצרי. הוא הסכים להודיע על תגובותיהם למר א. אבן עם שובו לניו-יורק בספטמבר כחבר משלחת מצרים לעצרת או"ם.

2. מר עזמי עמד בקשר עם מר אבן ומר נב"ר. השיחות שהתנהלו ביניהם נרשמו בדו"ח"ה ובמברקים שנתקבלו במשרד החוץ עוד לפני צאתי מירושלים.

3. קיימתי מספר שיחות עם מר עזמי בעת שהותי כאן ובחלק מהן השתתף מר נב"ר.

4. להלן הנקודות העיקריות:

(א) לפני התחלת הדיון לגופו על ביצוע ש"ן במועביט הודיענו מר עזמי, בעת משלתו, כי מצרים החליטה שלא להשתתף בדיוני מועביט מתוך רצון לשמור על ההפוגה המדינית עם ישראל. הוסיף והסביר כי עמדת מצרים נובעת מהכרה שהמעצמות העלו סכסוך זה בפני מועביט לא לשם חינוך ושלום רינין ייבאל ושכנוחיה ולא כדי לסייע לערבים נגד ישראל, אלא אך ורק כדי לנצל את הסכסוך בעוג'ה והוליתו את המצרים שולל והאנגלים ניסו גם לנצל את הסכסוך בעוג'ה והוליתו את המצרים שולל ביריעות מופרכות.

20/11/54

תע"פ

3020

סירוב מצרים להשתתף בדי וני מועביט גרמו לכך שבט יתר מדינות ערב, פרט ליירדן, לא ביקשו את זכות ההשתתפות כדי לא לגלות בפרהסייה את הפירצה בחזית הערבית.

(ב) היו סיכויים שממשלת מצרים תסכים לפגישה סודית עם נציגים מוסמכים של ישראל, אבל הסכסוך בעוג'ה ובפרט פעולת קיבייה דחו אפשרות כזו בשעה זו, כי ממשלת מצרים אאנה יכולה לסכן עצמה בדעת הציבור הערבי עקב המתחיות שנוצרה לרגל פעולות אלה.

(ג) ממשלת מצרים טבורה כי אין סיכוי להידוש המו"מ לפניו סואץ עד שתבררנה תוצאות הבחירות בסודן. אנגליה מפעילה את כל הכוחות כדי להשפיע על תוצאות הבחירות לטובת מגמותיה. ייתכן ובנסיבות אלה עלולה נקודת הכובד בסכסוך האנגלו-מצרי לעבור שוב מתעלת סואץ לסודן.

(ד) מר עזמי טבור כי הפעילות הכריטית נגד ישראל בניצול מעשה קיבייה מעידה על מגמתה לחזור לתכנית ברנדוט. כלומר - להביא לקריאת הנגב הדרומי מעל ישראל כדי ליצור שטח אנגלו-ערבי רצוף, מעירק עד לים התיכון.

(ה) המפקדה ומשרד החוץ בקהיר רשמו לפנייהם בסיפוק את הקטע בנאומו של מר אבן במועביט בו ציין כי דרישתנו לביצוע החלטת סואץ אינה נובעת מרצוננו לפגוע באינטרסים המצריים הצודקים, אלא עצם ציות מצרים להחלטת מועביט עלול לקדם את תביעותיה. עזמי נחקקש להביע בפנינו את טפוק מצרים מפסקה זו.

(ו) בשיחתנו האחרונה, ערב שובו למצרים, ציין מר עזמי כי הקושי העיקרי והיסודי להסדר בין מצרים וישראל מקורו בדאגת הממשלה שמה התקנת יהסיס עמנו תקדם פתוח תעשייה מתחרה בישראל העלולה לסכן פתוח התעשייה במצרים ומשום כך טבורים מנהיגי מצרים כי מוטב להשאיר את ישראל מבודדת ולמנוע כל מגע עמה.

השיבותי כי דאגה זו ידועה לנו ואנו מתחסיים אליה בכובד ראש. אולם אנו טבורים כי דווקא השיחוף בין שתי המדינות יביא לשגשוג גומלין ופתוח. הוספתי כי הכלכלנים בארץ דנו בנושא זה ועברו תכניות שתוכננה את התועלת שתצמח לשתי המדינות משחוף כלכלי. תיאום בתחנות העשייתית של שתי המדינות יהיש את בטוטן הכלכלי של שתיהן ויקדם את רבנותן הכלכלית. הצעתי שימסור לאנשי שיתו בקהיר כי אנו מוכנים לפגישה בין אנשי כלכלה להחלפת דעות על תיאום תכניות פיתוח כלכלי. אם בירור זה יצור בסיס של אמון הדדי - אנו מוכנים להמשיכו במישור זה או אחר לבירור האפשרויות לשיתוף פעולה בזירה המדינית והכלכלית ובפרט לניצול מעמדתנו בארה"ב למטרה זו.

מר עזמי קיבל את ההצעה ברצון רב וימסור לי תשובה ודו"ח על רשמיו באמצעות שליח מיוחד שיגיע ארצה בדצמבר.

(ז) בין היתר הטברתי לעזמי כי איננו מעוניינים בהצטרות סתמיות בצנורות שונים מטעם מנהיגי מצרים על רצונם להיות עמנו בשלוט; לא נתרשם מדבורים אלה ובבחן את מגמותיה האמיתיות של מצרים רק מתוך מגע רשמי ומוסמן, אבל סודי.

כן הזהרתיו לבל יסיקו שליחי מצרים מסקנות מוטעות מעמדתה הנוכחית של ממשלת ארה"ב בסכסוך שעמד לפני מועביט, כי דווקא בגלל שיקוליה הפנימיים לא תנקוט ממשלת ארה"ב מדיניות אנטי-ישראלית והכוח היהודי הוכח במאבק לשחרור המענק ועוד ידו נטויה. גם מבחינת האינטרסים של אמריקה במצרים אינו